

גרפיקאית שכתבה מגילה האם המגילה כשרה?

יש לחקור האם אשה כשירה לכתוב מגילת אסתר כיון שחייבת במקרא מגילה או דילמא אינה כשירה לכתוב מגילה.

הנה הפרי מגדים אור"ח סימן תרצ"א ס"ק ב' כתב שאשה יכולה לכתוב מגילה, כיון שהיא חייבת בקריאתה.

ובברכי יוסף לרבינו החיד"א אורח חיים סימן תרצ"א נסתפק בזה וז"ל אשה שכתבה מגילה, מי מדמינן לספר תורה להא נמי ופסולה, או דילמא ספר תורה שאני, והמגילה כשרה.

וכותב דלכאורה נראה להכשיר, ממ"ש התוס' גיטין מ"ד אהא דאמרין ספר תורה ותפילין ומזוזות שכתבן עכו"ם ואשה פסולין, שנאמר וקשרתם וכתבתם, כל שישנו בקשירה ישנו בכתיבה, וכו' דוקא בסת"ם דרשינן הכי וכו', אבל שאר נביאים לא. והוא הדין נימא גבי מגילה שכתבה אשה כשרה. אך אין ראיה מזה, דהא לכמה מילי מקשינן מגילה לסת"ת, אבל ראיתי להרמב"ם שכתב פ"ב במגילה דין ט' ואין העור שלה צריכה עבוד וכו', וכתב הרב המגיד זה פשוט, שלא נזכר בה עבוד, ואינו כספר תורה אלא לדברים שהשוה בו, עכ"ל, ולפי זה אפשר להכשיר זו מגילה ניתנה ליכתב ביד אשה, שהרי לא הוזכרה הך פיסולא דאשה לכתובת המגילה, וכללא כיל לן הרב המגיד דאינה כסת"ת אלא לדברים שהשוה בו. ואף דבהא דעבוד איכא רבוואתא דפליגי, מ"מ מן סתם כהרמב"ם, דאין העור צריך עיבוד לשמה. וידוע דדעת מרן כסברא דכתב בסתם, וכ"כ הפ"ח, דיש להכשיר בדיעבד, וכוותיהו נקטינן. ולסברת הרמב"ם כבר כתב הרב המגיד דאין לנו במגילה אלא מאי דאתמר בהדיא דהויא כספר תורה.

וכן יש להביא ראיה ממה שכתב הפרי חדש דאם כתב מגילה ביד שמאל יש להכשיר בדיעבד, אף דק"ל בתפילין סימן ל"ב דין ה' דפסול, וה"ה במגילה זו שכתבה אשה דכשרה, עיין בשו"ת אבני נזר אור"ח סימן תקט"ז, וכן בסימן תקי"ח ס"ק י"א, מה שזן בדבריו.

ובספר קסת הסופר סימן כ"ח ס"ק ג' הביא ראיה שאשה כשירה לכתוב מגילה: מפסוק מפורש במגילת אסתר ט' כ"ט ותכתב אסתר המלכה וגו' את כל תוקף לקיים את אגרת הפורים הזאת שנית, ובגמ' מגילה י"ט ע"א 'לפינן מפסוק זה שצריך לכתוב את המגילה בדיו על הקלף, חזינן שאשה כשירה לכתוב את המגילה, עיין שו"ת ויצבור יוסף סימן כ"ח שזן באריכות בראיה זו.

יש שדחה ראיה זו: ע"פ הגמרא ע"ז כ"ז ע"א דפריך למ"ד דאשה פסולה למול, והכתיב ותקח צפורה צור ותכרות את ערלת בנה, ומתרג' הגמ' דאמרה לאינזש אחרינא, א"כ גם כאן יש לומר כן, ואין ראיה דאשה כשירה לכתוב מגילה, כן כתב במקרי קודש על פורים סימן ל"ג להגאון רבי צבי פסח פראנק זצ"ל.

ובשו"ת תשובה מאהבה ח"ב סי' תרצא, דמ"ז ע"ב כתב הנה מר זקני הג"ר מאיר פערלס בספרו מגילת אסתר, נשאל מהגאון רבי דוד אופנהיים, על אודות מגילה שכתבה בתו מרת שרה אשת הגאון רבי חיים יונה זצ"ל, אם כשרה לקרות בה, והעלה שמגילה שכתבה אשה פסולה, אך בימינו נתחדש ספר ברכי יוסף וכן ספר מחזיק ברכה, והעלה להכשיר, ודעתי נוטה להברכי יוסף, וראיה ממ"ש הרמב"ם ומרן הש"ע לפסול מגילה שנכתבה ע"י עכו"ם ואפיקורוס, ולא הזכירו אשה או קטן, כמו שהוזכרו בדין סת"ת, ועכ"פ בדיעבד כשרה.

ובאמת שהגאון רבי דוד אופנהיים בשו"ת נשאל דוד אור"ח סימן ל' העלה להכשיר מגילה שנכתבה ע"י אשה, משום שעיקר הטעם

שאשה פסולה לכתוב סת"ת תפילין ומזוזות, משום דכתיב וקשרתם וכתבתם, שכל שאינו בקשירה אינו בכתיבה, משא"כ במגילה דק"ל מגילה ד' ע"מ א' נשים חייבות במקרא מגילה שאף הן היו באותו הנס, הילכך כשרות ג"כ לכתוב המגילה. וראיה לזה ממ"ש בגמ' מגילה י"ט א' מנ"ל דעל הספר ובדיו, אתיא כתיבה כתיבה, כתיב הכא ותכתוב אסתר המלכה, וכתב התם ואני כותב על הספר ובדיו, הרי מוכח מכאן שאסתר עצמה כתבה המגילה כהכשרה, וכן איתא בתרגום בפסוק הזה, וכתבת אסתר מלכתא ית כל מגילתא דהא.

וכן בשדי חמד מערכת פורים סי' י"ב כתב שמצא כתוב בקונט' מאחד מגאוני ירושלים מהר"ר אליהו צבי שהעלה ג"כ להכשיר מגילה שנכתבה ע"י אשה, כיון שהיא מחוייבת בקריאתה וכו', וכבר כתב הרב המגיד שאין המגילה כספר תורה אלא לענין דברים שהשוה לה, ולפ"ז לכתובה שע"י אשה שלא הושוה לה י"ל שיכולה לכתוב, וכתב ע"ז השדי חמד, שגם הרדב"ז בלשונות הרמב"ם סי' קכ"ה כתב כדברי הרב המגיד שמגילה אינה כסת"ת אלא למה שהשוה לה.

ולענין הלכה: לכתחילה לא יקרא במגילה שכתבה אשה, אבל אם אין לו מגילה אחרת יכול לסמוך ולקרוא במגילה שכתבה אשה.

האם כהן מותר לשתות יין בפורים?

איתא בגמ' מגילה ז' ע"מ ב' אמר רבא מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדד, איבסוס, קם רבה שחטיה לרבי זירא וכו'.

יש להקשות: איך היה מותר לרבה לשתות יין בפורים, הרי רבה היה כהן שהיה מבית עלי עיין תוס' חולין קל"ג ע"א, ראש השנה י"ח ע"א והרי תלמידו היה אביו, ואביו אמר בגמ' תענית י"ז ע"א סנהדרין כ"ב ע"מ ב' כמאן שתי כהני חמרא האינדא כרבי, מכלל דרבנן אסרי, וכתב רבינו חננאל דאביו דהויא מבני עליו לא היה שותה יין כדאיתא בגמ' כתובות ס"ה דאמר רבא לדביתיהו דאביו ידענא ביה בנחמני דלא הויא שתה חמרא, א"כ מסתמא רבו רבה נמי סבירא ליה שכהנים אסורים לשתות יין א"כ איך שתה, ולא מיסתבר לומר שאביו חולק על רבו רבה, כך הקשה בשו"ת דובב מישרים חלק א' סימן צ"ב.

יש שמתרג' דשפיר השתכר ולא צריך לחוש השתא שמא מהרה יבנה דהחיוב להשתכר כעת פורים הוא ודאי, והאיסור לכהן לשתות הוא שמא יבנה בית המקדש ויהא צריך לעבוד, ואין לדחות את הודאי חיוב משום שמא, כך תירץ בספר מאורות נתן ע"מ רע"ד, מובא בספר אבני שוהם לידידי הגאון רבי ישעיה שלאמאבינן שליט"א אנטווערפען פורים סימן קע"ג ס"ק י"א.

מעדני אשר: נראה דתרוץ זה אתי שפיר רק לשיטות דהויא חיוב ממש, עיין בשו"ת דברי יציב לכ"ק מרן האדמו"ר מצאנז צ"ל חלק ה' ליקוטים והשמטות סימן ס"ז כתב שמעתי מל"ק אאמ"ר ששמע מפ"ק זקה"ק מצאנז ז"ע, דהוה מרגלא בפומיה דאא"ז בכל פורים לומר בזה הלשון, גלוי וידוע שאפילו היו נותנים לי כל חללי דעלמא לא הייתי שותה ומקלקל את מוחי, אבל זקניי החכם צבי היה אומר שבכל מקום שאמרו רז"ל חייב החיוב הוא במסירות נפש וא"כ חייבים למסור נפשינו על זה ואמר בהתלהבות בקול נו תנו לי לשתות, וכן בשדי חמד מערכת החי"ת כלל צ"ב בד"ה ובמה שתמהתי הביא משמיה דהגר"א שהיה שותה בפורים עד כדי סכנה כי מחייב אינש לבסומי בפוריא וחייב כמו מתחייב בנפשו.

מהו הטעם למנהג ישראל להתחפש בפורים?

איתא ברמ"א אור"ח סימן תרצ"ו ס"ק ח' מה שנהגו ללבוש פרצופים בפורים, וגבר לובש שמלת אשה ואשה כלי גבר, אין איסור בדבר מאחר שאין מכווין אלא לשמחה בעלמא, וכן בלבישת כלאים דרבנן. וי"א דאסור, אבל המנהג כסברא הראשונה.

יש להקשות: מה טעם במנהג ישראל, להתחפש עם כל מיני בגדים בפורים, כך הקשה באליה רבה אור"ח סימן תרצ"ו ס"ק ח', וכן בספר אלה המצות ס' תקמ"ג למהר"ם חגיז, מובא בבני יששכר חודש אדר מאמר ט' אות א'.

איכא כמה טעמים:

א. אפשר דהמנהג להתחפש, הוא משום זכר למרדכי שיצא בלבוש מלכות, לזכר זה אנו מתחפשים, כך כתב באליה רבה סימן תרצ"ו.
מעדני אשר: וכי בשביל שיצא בבגדי מלכות צריכים להתחפש בכל מיני תחפושות, היה לנו לתקן שילבשו בגדי חג בגלל זה כמו שאנו לובשים.

ב. ע"פ מה דאיתא בגמ' מגילה יב ע"ב ותמאן המלכה ושתי אסתר א' י"ב מאי טעמא לא, אמר ר"י שפרחה צרעת, לכן מתחפשים, כך כתב באליה רבה אור"ח סימן תרצ"ו.

ג. כי הימים הללו נזכרים ונעשים זכר לדברי התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי שאמר לתלמידיו מגילה י"ב ע"א כששאלו לו וכי משא פנים יש בדבר, אמר להם הם לא עשו אלא לפנים מה שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר אף הקב"ה לא עשה עמהם אלא לפנים, דומה בדומה ללבישת הפרצופים שמשנים צורת פניהם לצורות משוננות, ויתנכרו איש אל רעהו מכח אותו פרצוף, אמנם לובשי הפרצופין עצמן מכירין זה את זה וכל אחד יודע מה שבלב חברו המתלווה עמו, ונמצא שאותו שינוי אינו אלא לפנים, כי כל אחד כדקאי קאי, דומה בדומה למה שאירע לאבותינו בהשתחוייתם לצלם שהם לא עשו אלא לפנים מיראה, ולבם היה לשמים, כך כתב בספר אלה המצות ס' תקמ"ג למהר"ם חגיז, מובא בבני יששכר חודש אדר מאמר ט' אות א' בשו"ת שיח יצחק סימן שע"ז.

ד. אנו רואים בימי הפורים כאשר איש יהודי משנה מלבושיו ולובש בגדי אשה או עכו"ם נעשה שמחה וחדוה על ידי זה וכשרואים כל ימות השנה את האשה או העכו"ם בעצמה שמלובש כל אחד בבגדיו הראויים לו אין שום שמחה, אמנם עיקר השמחה בא מחמת ההשתנות מדבר אל היפוכו. וכן הנס הגדול של פורים והשמחה הוא על ידי ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים ג' אסתר ט' א' ופור המן נהפך לפורינו, כך תירץ באוהב ישראל שמות בפרשת זכור ובפורים.

ה. מצות מתנות לאביונים היא אחת המצוות החשובות בפורים, ולכן כדי שפושטי היד לא יתביישו, נהגו להתחפש, ואז האביון הזקוק למתנות יכול להתחפש ולא להתבייש בקבלת המתנות, כך הביא בספר מנהג ישראל תורה אור"ח סימן תרצ"ו בשם ספר מנהגי קול אריה.

ו. זכר לישועת פורים שהיתה נס מלובש ומחופש בדרך הטבע ולכן מכסים את הפנים שלא יהיו נראים בגלוי, לסימן על ישועת הפורים שהיתה בדרך מכוסה ונעלמת, כך כתב בספר מנהג ישראל תורה אור"ח סימן תרצ"ו.

ז. ע"פ מה שכתבו התוס' ראש השנה ג' ע"א ד"ה וישמע הכנעני מלך עיר וז"ל במדרש אמרינן וישמע הכנעני דהיינו עמלק, כמו שישד הפיטן בפזמון של פרשת זכור כסות ולשון שינה היות כמלד ערד, ועיין ברש"י במדבר כ"א א' ולפי שעמלק הסוה עצמו שלא יכירוהו ולא הועיל לו כלום ונחל מפלה לזכר זה שמים מסוה על הפנים, כך כתב בקצות השלחן בסוף חלק ג' בהערות לפורים, ועיין מאור ושמש פרשת משפטים.

האם בפורים מותר להתפלל עם התחפושת?

יש לחקור האם מותר להתפלל בתחפושות בפורים.

הנה בשו"ת שבט הלוי חלק י' סימן י"ח נשאל בענין אשר הרבה נוהגים בתחפושת בפורים החלפת בגדים כגון ליטאי עם שטראמל או להיפך אם מותר להתפלל בזה תפלת מנחה או מעריב, עפ"י המבואר אור"ח סי' צ"א שצריך לעמוד בתפלה כדרך שעומד לפני אנשים חשובים.

ומסיק: אין חיצונית המלבוש קובע, אלא אופן עמדו לפני הש"ת ע"ד המבואר סי' צ"ח דיחשוב כאלו שכינה כנגדו, ועומד לפני מלך העולם, וכיון שמתפלל ע"פ הלכה והוא מכוסה כהלכה ואינו עושה שחוק אין נפ"מ באיזה בגד עומד.

מעדני אשר: נראה כיון שיש ענין לעשות כן ואינו עושה משום שחוק וקלות ראש ליכא איסור.

האם מותר בפורים לתקן או לייצר תחפושות?

קימ"ל אור"ח סימן תרצ"ו פורים מותר בעשיית מלאכה ובמקום שנהגו שלא לעשות אין עושין.

וכתב הרמ"א דהאידינא נהגו בכל מקום שלא לעשות.

יש לחקור האם מותר לעשות מלאכה לצורך תחפושות וכדומה.

הנה בשו"ת תרומת הדשן סימן ק"ב נשאל האם מותר לעשות מלאכה בפורים לצורך תחפושות.

ומסיק: דשפיר דמי. ומביא ראיה מהא דאיתא בגמ' מגילה ה' ע"ב דמשני לעולם נהוג איסור מלאכה אפילו באתרא דרבי, אלא רבי נטיעות של שמחה נטע, אלמא נטיעה אע"ג דמלאכה גמורה היא לשם שמחה מותרת, וכל שכן נידון דידן, אפילו במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה בפורים, מ"מ לצורך היום מותר.

ומקשה: מהא דאיתא בירושלמי אהא דתנן מגילה י"ז ע"א היה כותבה ודורשה את המגילה, הדא אמרה דפורים מותר בעשיית מלאכה, פירוש מדשרי לכתוב המגילה, ומה הראיה דילמא משום דמלאכת שמחה היא לא אסור כלל, דודאי כתיבת המגילה שהוא עיקר מצות פורים טפי חשיבי מלאכת שמחה ממלאכה שעושין לשמחת תחבולות, ע"ש מה שתיירץ.

איך יקיים מצות מתנות לאביונים לעתיד לבא

הרי לא יהא עניים?

איתא בפי"ט לשבת זכור כל המועדים יהי' בטלים ימי הפורים לא נבטלים.

יש להקשות: האיך באפשרות לקיים מצות מתנות לאביונים אז, דהרי יקויים הקרא לא יהי' בך אביון, כך מקשה בשו"ת שיח יצחק סימן שע"ח, וכן בשו"ת ויבבור יוסף סימן מ"ה ס"ק ב', וכן בארץ צבי על מועדים לפורים שבת זכור שנת תרפ"ב.

איכא כמה תרוצים:

א. דבר זה אם יהי' כל ישראל עשירים לעתיד לבוא בימי המשיח, תליא באשלי רברבי, דמשמעות הגמ' פסחים נ' ע"א בפסוק ולא יהי' כנעני בבית ה' צבאות, א"ר ירמ' אין כאן עני, וציון בגליון הש"ס להגרע"א ז"ע שם על דברי רש"י שבת ס"ג ע"א שלימות המשיח יהי' ג"כ עניים, ולפי זה יש לומר שהפיטן יסד דבריו עפ"י השיטות דס"ל דלעתיד יהי' עניים, כך תירץ בשו"ת שיח יצחק סימן שע"ח.

ב. מאן לימא לן דאם לא קראו רק את המגילה ועשו משתה ושמחה שלא יצאו בזה מה שקבלו עליהם, הרי מרן החת"ס ז"ל הזכיר בכמה תשובות שאם עושים איזה זכר לנס ביום ההוא כבר קיימו הדאורייתא לעשות זכר לנס, ושאר הדברים הם מדרבנן, כך תירץ בשו"ת שיח יצחק סימן שע"ח.

מכתבים למערכת

מדוע נחרב בית המקדש הא בגדי כהונה מכפר על ג' עבירות החמורות

מה שהקשתם בספר החדש בפרשת תצוה בשם השל"ה ועוד אחרונים, מדוע נחרב בית המקדש הא בגדי כהונה מכפר בגמ' ובחיים פ"ח ע"ב שמכפר על ג' עבירות החמורות, ותרצתם בששה אופנים.

הגאון המפורסם רבי שלום איזנברגר שליט"א דומ"ץ צאנז ירושלים

נראה לתרץ בדגרי כהונה מכפרים רק בעת לבישה, וא"כ זה תלוי מי הלוּבש ואם הלוּבש הוא כהן צדיק או היה כבד בגדי כהונה לכפר, אבל אם הכהן היה רשע לא היה כח בבגדי כהונה לכפר, א"כ בעת חרבן הבית שהיו הכהנים רשעים, א"כ לא היה כח בגדי כהונה לכפר, לכן נחרב בית מקדשנו שיבנה במהרה.

איך היה יכולים לראות שהלחם הפנים חם הרי עמדו מרחוק

מה שהקשתם בשם הראשונים על הא דאיתא בגמ' חגיגה כ"ז ע"ב ב' אמר ריש לקיש מנביהין השלחן ומראין לעולי רגלים לחם הפנים, ואומרים להם ראו חיבתכם לפני המקום, סילוקו כסידורו, דאמר רבי יהושע בן לוי נס גדול נעשה בלחם הפנים, סלוקו כסידורו, שנאמר שמואל א' כ"א לשום לחם חם ביום הלקחה, דיש להקשות הרי ישראל לא היו נכנסין אפילו בין האולם ולמזבח, ואיך יראו אם הוא חם או צונן, והם עומדים מרחוק, ותרצתם בכמה אופנים.

הרב יואל אברהם מושקוביץ שליט"א ירושלים כולל סאטמר

יש לציין בדמיון למלך הלכות ומשכב פרק י"א ס"ק י"א מתרץ בדעת הרמב"ם דסבירא ליה שהיו מוציאים השלחן לחוץ, וכפשטא דשמעתא, א"כ ראו ישראל שפיר דסילוקו כסידורו, וכתב שוב ראיתי בירושלמי סוף חגיגה דאמרינן בשלחן למה טמא מפני שמוציאין אותו ומראין אותו לעולי רגלים.

האם אפשר להקריב קרבנות בזמן הזה

מה שדנתם האם אפשר להקריב קרבנות בזמן הזה, והבאתם כמה טעמים לאיסור.

הגאון רבי אליעזר יחיאל קונשט שליט"א מראשי ישיבת קול תורה

מה שכתבתם בשם הערוך לנר שבזמן הזה אסור להקריב קרבן, כיון דלא הויא ריח ניחוח, יש להעיר דבחינוך מצוה ת"מ כתב דלמ"ד מקריבין אע"פ שאין בית יש מצוה להקריב בזמן הזה, חזינן דאין חיסרון בריח ניחוח.

הרב אריה תאומים שליט"א ירושלים כולל צאנז

הרב יוסף חיים הלוי בירנבוים שליט"א כולל באר יוסף מודיעין עילית

הרב יצחק קדמון שליט"א שלגים

יש לציין דבשורית שאילת דוד מובא בדרך חכמה פרק ז' הלכה ט"ז כתב עוד טעם מדוע אין מקריבין בזמן הזה משום דאי אפשר לדעת מקום המדויק של המזבח.

איך יש מציאות שמישח יבא כיון שהסימן שתכלה פרוטה מהמים

מה שהקשתם בשם הרש"ש בהא דאיתא בגמ' סנהדרין צ"ז ע"ב א' אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מן הכיס, ובהגהות הרש"ש הקשה שם וי"ל הנה הודות לאל בדורותינו נמצאים עשירים מופלגים בעמינו וגם יתר העם פרוטה מצוה בידינו, הכי ניתן נושא ח"ו להגאולה, ויתרין באופן נפלא.

הגאון רבי ניסן ניימאן שליט"א דומ"ץ חסידו חניך מאכס בית שמש

נראה לתרץ ע"פ מה ששמעתי דהכונה למאמר חז"ל שאין ישראל ניוונין אלא בזכות האמונה, וזה הכונה עד שיכלו הפרוטה היינו שלא יתלו על הפרוטה המצוי בכיס רק יתלו עניהם בה' וע"י זה יהיה שפיר פרנסה.

הרב שלמה לאבל שליט"א ירושלים

נראה לתרץ לפי המציאות בימינו דאינו מצוי כסף ממשי בעל ערך עצמי מתכת של כסף וזהב, אלא הכל וירטואלי שיש לעשיר כ"כ בבנק מניות נדלן מט"ח וכ"ו.

האם יש איסור להסתכל על כלי המקדש או על בית המקדש

מה שהקשתם בשם אחרונים על הא דאיתא בגמ' אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגלילין להם את הפרוכת, ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה, ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום וכו', דיש להקשות איך היה מותר לגרום שכולי יסתכלו לבית קדשי קדשים על הכרובים, וכי מותר ליהנות בראיה מהמקדש וכלי המקדש, הא איתא בגמ' פסחים כ"ז לולין היו פתוחין בעליית בית קדשי הקדשים, שבהן משלשין את האומנים בתיבות, כדי שלא יונו עיניהם מבית קדשי הקדשים, ומסיק בגמ' דאע"ג דקול ומראה וריח אין בהם מעילה, מ"מ עשו מעלה, ואח"כ אומרת הגמ' דאע"ג דליכא מעילה מ"מ איסור איכא, ותרצתם בכמה אופנים.

הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א דומ"ץ מחזיקי הדת

הרב יוסף דויטש שליט"א כולל תורה וחסד בני ברק

נראה לתרץ דראיה בעלמא מותר, ורק הסתכלות הרבה אסור, ומדויק מאוד לשון הגמ' שלא יונו עיניהם, ופירש רש"י לשון הנאה כמונות שמשביע עצמו מראות נוי המלאכה ונהנה והיינו ע"י הסתכלות מרובה, אבל ראה בעלמא אין חשש.

הרב שמואל ברנפלד שליט"א בני ברק

נראה לתרץ דיתכן לומר שבמצות עליה לרגל נאמר בבוא כל ישראל לראות, והיינו שחלק מהמצוה של עליה לרגל היא ראית המקדש, ויש ראייה נפלאה לזה מהרמב"ם הלכות חגיגה פרק ב' הלכה א' וי"ל ונאמר בבוא כל ישראל לראות, כשם שהן באין לראות לפני ה' כך הם באים לראות הדר קדשו ובית שכניו, להוציא סומא שאינו רואה, הרי מפורש ברמב"ם שחלק ממצות העליה לרגל היא ראית המקדש ולכן הראו לעולי רגלים את הכרובים וכן את כלי המקדש והיתר זה הוא רק ברגל שהראיה של המקדש היא חלק מהמצוה של העליה לרגל.

הרב יעקב מייזנער שליט"א לונדון

נראה לתרץ שדווקא באומנים יש חשש שיונו עיניהם מבית קדשי קדשים משום שקרובים היו לשם, משא"כ שכבני ישראל עלו לרגל כיון שהיו ישראל עומדים בעורה שהיה רחוק מהבית קדשי הקדשים לא היו יכולים ליהנות מנוי המלאכה.

הרב שאול מרגליות שליט"א מודיעין עילית

יש לציין דבגלוינות קהלת יעקב שם תירץ כיון שלעומדים בעורת ישראל היה כותל קודש הקדשים רחוק יותר מפ"ג אמה לא היו נהנין בראייתו כי לא ראו אלא מקפיא.

איך מתפללים שיבנה בית המקדש הא כבר בנוי ועומד

מה שהקשתם בשם הערוך לנר על הא דאיתא בראשונים דמקדש העתיד שאנו מצפין, בנוי ומשולל הוא יגלה ויבא משמים, ותמה הערוך לנר ממה שאנו מתפללים בכל תפלותינו הרי יצונו שיבנה ביהמ"ק במהרה בימינו, וכי התפלות שוא הם כיון שכבר נבנה הוא והיה לנו להתפלל שיגלה ביהמ"ק במהרה, ותרצתם בכמה אופנים.

הגאון רבי יעקב איזנברך שליט"א דומ"ץ בקרית ספר

הרב אשר אהרן קרישבסקי שליט"א ירושלים

הרב שלמה שטיינברג שליט"א בית שמש

נראה לתרץ ע"פ מה שמביאים בשם המהר"ל דיסקין דאף שיריד משוכלל מהשמים מ"מ כשמים הוא אינו עומד גמור ומוכן לגמרי, אלא גמר ותיקון הבנין ונתנית השערים יהיו בידי בני אדם, והוא שאומרים והראנו בכנינו ושמינו בתקונו, ולפי זה יש לומר המתפללים שנוכה לגמור ולתקן בנין הבית, ואפשר שחלק בנין זה אינו מעכב את הבית מקדש מליקרא בית המקדש ויבנו אותו אחר השבת.

תגובות אפשר לשלוח למחבר הרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א

עד ליום ג' בערב בלבד

לפקס המערכת: 057-7961607 או למייל: levib@017.net.il

לברורים בכל ענייני המערכת, בטל: 057-3166560

הופיע הספר "מעדני אשר" חלק ד', מהדורת ראב"ן,

נדבת ידידינו הנגיד הנכבד אלתר יצחק אייזיק ראב"ן שליט"א ליקווד

גליון זה נודב ע"י ידידינו

בעלי דפוס הדר ירושלים

לעילוי נשמת ידידו רבות בשנים

שלוחא דרבנן גדול העסקנים למען היהדות החרדית

הרב מנחם פרוש ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

ומשגרים כוס תנחומים

למשפחת פרוש שליט"א החשובה

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרב אהרן פייבוש שליט"א

קרית בעלזא בית שמש

לרגל שמחת הולדת בנו בכורו נ"ו

יהא רעוא שבזכות זיכוי אלפים

ירוה נחת מכל יוצאי חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה